

On Board **Women**

12.11.2007

LISÄÄ NAISIA KAUPPAKAMAREIDEN LUOTTAMUSTEHTÄVIIN

Eurooppalaisten kauppakamareiden Women On Board –hanke tähtää naisten osuuden lisäämiseen kauppakamareiden hallituksissa.

Tutkimuksen avulla selvitetään tekijät, jotka estävät tai motivoivat naisten osallistumista kauppakamaritoimintaan. Tavoitteena on löytää keinoja, joilla voidaan lisätä naisten määrää kauppakamareiden luottamustehtävissä.

Suomessa Women On Board –hanketta luotsaa Keskuskauppakamari. Mukana on myös kauppakamareita Italiasta, Itävallasta, Saksasta sekä Sloveniasta.

Tutkimuksen suorittaminen

Hankkeeseen liittyvässä selvityksessä tehtiin kaksi erillistä kyselyä. Suomessa toinen kysely osoitettiin kauppakamareiden hallitusten ja valtuuskuntien naisjäsenille. Vertailuryhmän muodostivat kauppakamareiden jäsenorganisaatioita edustavat naiset. Kutsu osallistua kyselyyn lähetettiin sähköpostitse huhtikuussa 2007. Vastaaminen tapahtui internetissä.

Hallitusten tai valtuuskuntien jäsenistä vastasi 32 (62 %). Vertailuryhmässä vastauksia saatiin 502. Kaikkiaan kysely lähetettiin noin 1500 henkilölle. Suomessa vastausaktiivisuus oli oleellisesti parempi kuin muissa hankkeeseen osallistuneissa maissa.

Eri maiden kauppakamarijärjestelmissä on eroja. Myös maiden yhteiskuntarakenteessa on eroja, jotka heijastuvat osittain kauppakamaritoimintaan. Itävallassa, Italiassa ja Saksassa kauppakamarin jäsenyys on pakollinen, mikä näkyy kauppakamareiden korkeissa jäsenmäärissä sekä luottamushenkilöiden määrissä. Kauppakamarin hallitusten jäsenet valitaan näissä maissa vaaleilla, joissa ehdokaslistat noudattavat yleensä poliittisia puoluerajoja.

Myös vastaajien kohdalla tulee esiin selviä eroja. Suomessa suuria yrityksiä (yli 250 henkeä) edustavien vastaajien osuus on kummassakin vastaajaryhmässä huomattavasti suurempi kuin muissa maissa. Lisäksi suomalaiset vastaajat ovat keskimäärin vanhempia kuin muissa maissa kyselyyn osallistuneet naiset.

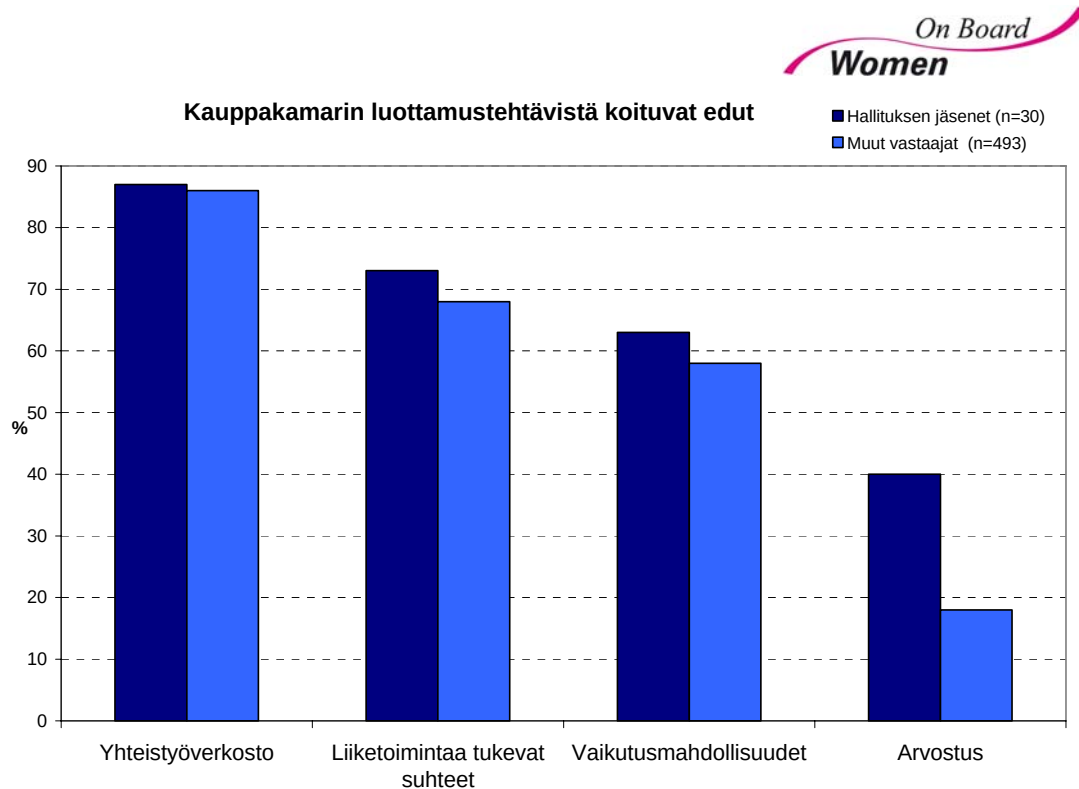
Hyvät verkostot ovat kauppakamarin vahvuus

Naisten yhteenlaskettu osuus suomalaisten kauppakamareiden hallituksissa ja valtuuskunnissa oli keväällä 2007 alle kymmenen prosenttia. Tutkimukseen osallistuneista maista vain Italiassa naisten osuus kauppakamareiden hallituksissa oli alhaisempi kuin Suomessa.

Lähes kaikki vastaajat katsovat, että naisten pitäisi osallistua enemmän kauppakamarin toimintaan. Suomessa vastaajat painottavat sitä, että naisten osaaminen ja näkemykset toisivat kauppakamarin

toimintaan uutta puhtia ja monipuolisuutta. Naisten osuus yrityselämässä on lisääntynyt, ja naisia on aikaisempaa enemmän myös yritysten johtopaikoilla. Silti kauppakamareiden luottamustehtävissä naiset ovat selvästi aliedustettuina. Sama koskee myös naisille tyypillisiä toimialoja.

Vastaajien mielestä kauppakamaritoiminnan parasta antia ovat yhteistyöverkostot, liiketoimintaa tukevat suhteet sekä vaikutusmahdollisuudet. Erityisesti suomalaiset vastaajat katsovat, että kauppakamarien vahvuus on hyvät verkostot. Lisäksi luottamustehtävissä toimivien naisten kokema henkilökohtainen arvostus nousee Suomessa esiin muita maita enemmän.

Lähde: Keskuskauppakamari/Women on Board 2007

Lähes kaikki nykyiset kauppakamareiden hallitusten tai valtuuskuntien työhön osallistuvat naiset ovat jatkossakin kiinnostuneita toimimaan luottamustehtävissä. Kaikki suomalaiset hallitusnaiset olisivat myös valmiita suosittelemaan kauppakamareiden luottamustehtäviä tuntemilleen naisille.

Vertailuryhmän vastaajat eivät ole aivan yhtä vakuuttuneita kauppakamarin luottamustehtävien kiinnostavuudesta. Noin puolet (56 %) suomalaisista vertailuryhmän vastaajista on halukas toimimaan luottamustehtävissä. Vertailuryhmän vastaajien hallitusintoa saattaa hillitä se, ettei valtaosaa (88 %) ole koskaan pyydetty ehdokkaaksi kauppakamarin luottamustehtäviin. Myös muissa maissa vastaukset ovat samansuuntaisia.

Naiset näkyviin kauppakamareissa

Selvityksen perusteella monet eri syyt vaikuttavat siihen, ettei kauppakamaritoiminnassa ole mukana nykyistä enempää naisia. Suomessa kauppakamareiden hallitustyöhön osallistuvat naiset katsovat, että ennen kaikkea naiskollegojen alhainen määrä kauppakamaritoiminnassa haittaa naisten pääsyä luottamustehtäviin. Kauppakamareissa tarvitaan naispuolisia roolimalleja. Luottamusnaisten mielestä kauppakamarit eivät liioin tuo riittävästi esille naisehdokkaita. Lisäksi luottamustehtävistä on tarjolla liian vähän tietoa. Noin kolmasosa nykyisistä hallitusten jäsenistä pitää verkostojen puutetta esteenä. Sen sijaan ajan puutetta tai naisehdokkaiden kannatuksen puutetta ei pidetä yleisesti kovin suurena ongelmana.

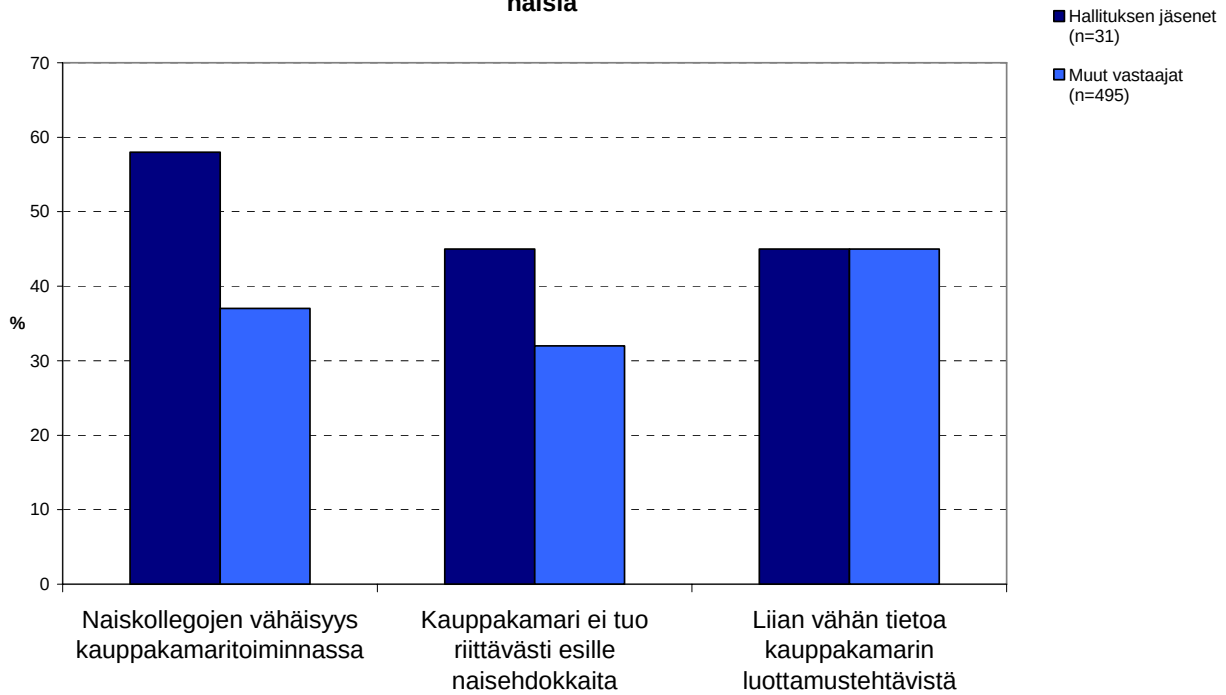
Luottamustehtävissä toimivien ja vertailuryhmän edustajien näkemyksissä on joitakin selviä eroja. Vertailuryhmään kuuluvien naisten mielestä suurin syy siihen, ettei naisia ole mukana kauppakamarin luottamustehtävissä nykyistä enempää, on verkostojen puute. Verkostojen puute näyttäisi koskevan tässä ryhmässä sekä mies- että naisverkostoja. Vain runsas kolmasosa (37 %) vertailuryhmän naisista tuntee kauppakamarin luottamustehtävissä toimivia naisia. Kauppakamarin hallitusten naisjäsenistä sitä vastoin lähes kaikki tuntevat myös muita kauppakamaritoimintaan osallistuvia naisia.

Vertailuryhmän vastauksissa ajan puute korostuu myös selvästi luottamushenkilöiden arvioita enemmän. Tämä selittyy varmasti osittain sillä, että vertailuryhmän vastaajat ovat keskimäärin jonkin verran nuorempia kuin luottamustehtävissä toimivat naiset ja heillä on myös nuoremmat lapset.

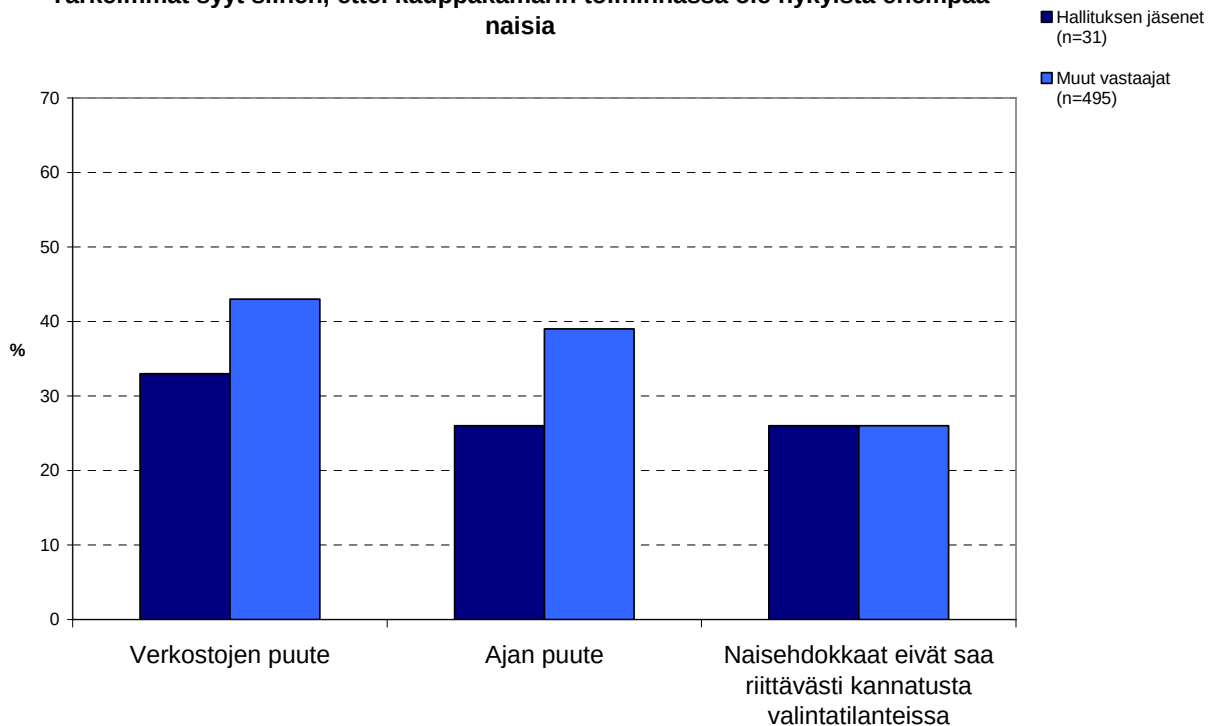
Kansainvälisessä vertailussa suomalaisten naisten vastaukset poikkeavat joissain suhteissa muiden maiden vastaajien arvioista. Ajan puute on muissa maissa suurempi este kauppakamarin luottamustehtävien hoitamiseen kuin Suomessa. Monissa maissa kauppakamarin luottamustehtävien hoitaminen vie huomattavan paljon aikaa, kun taas Suomessa hallituksen jäsenenä toimivat naiset arvioivat käyttävänsä luottamustehtäviin enintään viisi tuntia kuukaudessa.

Naisroolimallien puuttumien kauppakamaritoiminnassa korostuu Suomessa muita maita enemmän. Lisäksi suomalaiset kauppakamarit saavat muita tutkimukseen osallistuneita kauppakamareita enemmän palautetta siitä, etteivät ne tuo riittävästi esille naisehdokkaita.

Tärkeimmät syyt siihen, ettei kauppakamarin toiminnassa ole nykyistä enempää naisia

Tärkeimmät syyt siihen, ettei kauppakamarin toiminnassa ole nykyistä enempää naisia

Lähde: Keskuskauppakamari/Women on Board 2007

Aika muuttaa kauppakamariperinnettä

Kauppakamareilla on monissa maissa konservatiivinen leima. Miesten suuri määrä kauppakamarin luottamustehtävissä tukee perinteistä, miesvaltaista julkisuuskuvaa. Nykyisin kauppakamaritoiminta koskettaa kuitenkin yhtä hyvin miehiä ja naisia. Myös kauppakamaritoiminnassa tarvittavaa osaamista löytyy sekä miehiltä että naisilta.

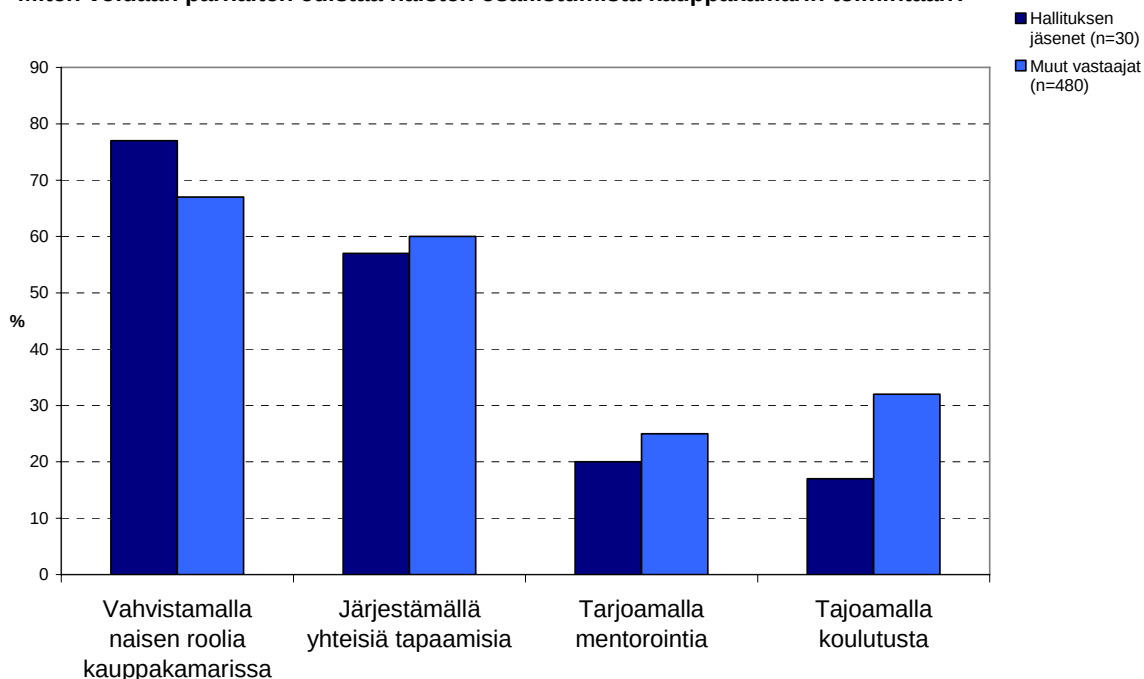
Vastaajilta pyydettiin näkemyksiä siitä, miten naisten osallistumista kauppakamaritoimintaan voitaisiin parhaiten edistää. Suomalaiset vastaajat katsovat, että naisten roolia pitäisi pikimmiten vahvistaa kauppakamareissa. On tärkeää, että kauppakamaritoimintaan aktiivisesti osallistuvat naiset voivat omalla esimerkillään välittää kuvaa modernista, suomalaisesta kauppakamariorganisaatiosta, joka tarjoaa jäsenilleen sukupuoleen katsomatta mielenkiintoisia verkostoja ja tehtäviä.

Yli puolet suomalaisista vastaajista toivoo, että kauppakamarit järjestäisivät tilaisuuksia, joissa olisi mahdollista saada tietoa kauppakamarin luottamustehtävistä. Vastaajat uskovat, että paremmalla tiedottamisella, markkinoinnilla ja motivoinnilla naisten kiinnostus kauppakamarin tehtäviä kohtaan lisääntyisi oleellisesti.

Kansainvälisessä vertailussa naisten roolin vahvistaminen ei noussut esille kovin tärkeänä keinona. Sen sijaan muissa maissa uskotaan, että erityisesti mentoroinnin avulla voitaisiin lisätä naisten määrää kauppakamareiden luottamustehtävissä.

Miten voidaan parhaiten edistää naisten osallistumista kauppakamarin toimintaan?

Lähde: Keskuskauppakamari/Women on Board 2007

Suomalaisten vastaajien suhtautumisessa naisverkostoihin on selviä eroja. Toisaalta naisverkostot saavat kannatusta, toisaalta vastaajat eivät halua tilannetta, jossa naiset toimivat omissa verkostoissaan ja miehet omissaan. Kauppakamareiden vahvuutena nähdään nimenomaan yhteiset verkostot, joiden toimintaan naiset ja miehet voivat osallistua tasavertaisesti.

Lisätietoja

Asiamies Pirjo Liukas (09) 6969 6623, matkapuhelin 050 592 4679

Ekonomisti Maarit Lindström (09) 6969 6664, matkapuhelin 040 531 8262

Kansainvälinen tutkimusraportti *Women on Board* löytyy Keskuskauppakamarin nettisivuilta osoitteesta www.keskuskauppakamari.fi

Toteutettu Euroopan yhteisön tuella – Naisten ja miesten tasa-arvoon liittyvä, yhteisön strategiaa koskeva toimintaohjelma. Tämän tutkimuksen sisältämät tiedot eivät välttämättä ole Euroopan komission kannan mukaisia